

**Lekebergs
kommun**

Datum:
2025-11-25

Diarienummer:
KS 25-549

Konstgräs Lekebergs kommun

Slutrapport

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
1. Ärende.....	3
2. Bakgrund och uppdrag	4
3. Syfte och mål	5
4. Miljö	5
5. Bidrag och finansiering vid anläggningsutveckling.....	6
6. Samnyttjande	6
7. Befintliga anläggningar	6
8. Konstgräs.....	7
9. Lokalisering.....	7
10. Investering.....	7
11. Drift och underhåll	8
12. Samverkansavtal.....	8

Sammanfattning

Kultur- och fritidsavdelningen fick i MER-plan 2025 uppdraget att undersöka möjligheter och förutsättningar för en konstgräsplan i Lekebergs kommun. Utgångspunkt har varit att kommunen tillsammans med föreningslivet skulle undersöka möjlighet till finansiering av konstgräs genom att söka medel från Allmänna arvsfonden. Som stöd i arbetet involverades tidigt i processen Svenska fotbollsförbundet, Örebro läns fotbollsförbund och Örebro läns idrottsförbund.

Föreningarna har dock inför uppföljningsmöte i oktober meddelat att de i nuläget saknar resurser för att driva projektet, vilket gör att arbetet pausas. Slutrapporten kan användas som grund om förutsättningarna förändras i framtiden.

Nyckelpunkter:

- Fotboll är största idrotten i kommunen.
- Målet: ökad tillgänglighet och fler speltimmar.
- Möjliga finansieringskällor
- Miljöaspekter
- Lokalisering
- Kostnad för anläggning: ca 4–10 miljoner kr (beroende på markförhållanden och utrustning).
- Driftkostnad: 200 000–500 000 kr/år.
- Föreningarna äger sina egna anläggningar, kommunen äger inga fotbollsplaner.
- Projektet pausas tills föreningarnas förutsättningar förändras.

1. Ärende

Kultur- och fritidsavdelningen fick i MER-plan 2025 uppdraget att undersöka möjligheter och förutsättningar för en konstgräsplan i Lekebergs kommun. Uppdraget har utgått ifrån att kommunen tillsammans med föreningslivet skulle undersöka möjlighet till finansiering av konstgräs genom att söka medel från Allmänna arvsfonden. Som stöd i arbetet involverades tidigt i processen Svenska fotbollsförbundet, Örebro läns fotbollsförbund och Örebro läns idrottsförbund.

Kommunstyrelsen fick i september en delrapport över hur arbetet planerats och de resurser som stått till förfogande (Svenska fotbollsförbundet och Örebro läns fotbollsförbund). Representanter från Svenska fotbollsförbundet och Örebro läns fotbollsförbund presenterade på kommunstyrelsens sammanträde en helhetsbild av vad det innebär att anlägga konstgräs, i allt från kostnader, driftskrav till miljöperspektiv och mycket annat.

Därefter samordnade kultur- och fritidsavdelningen tillsammans med Örebro läns fotbollsförbund fortsatt möte under hösten med föreningarnas styrelser för att

undersöka om och hur en samverkan skulle bli möjlig. Förutom att säkerställa finansiering krävs ett långsiktigt förberedelsearbete med resurser från alla inblandade parter för att gå vidare.

I slutrapporten var målet att dels presentera föreningarnas beslut i styrelser om fortsatt samverkan dels förslag på överenskommelse om hur denna samverkan ska utformas. Förutsättningar för samverkan har i dagsläget förändrats eftersom aktuella föreningar i inte anser sig ha resurser för att driva ett arvsfondsprojekt. En förening har tidigt i processen meddelat att det inte kommer att vara aktuellt eftersom de gör större satsningar på sin egen anläggning. Två föreningar har meddelat att det inte är aktuellt utifrån rådande läge i respektive förening.

Slutrapporten kan dock ligga till grund för fortsatt arbete om det skulle bli aktuellt att öppna ärendet och föreningarnas förutsättningar förändras över tid.

2. Bakgrund och uppdrag

Fotboll är den största idrotten bland föreningar i Lekebergs kommun och lockar flest barn och unga till sin verksamhet. Föreningarna äger sina egna fotbollsanläggningar men det finns önskemål om gemensam satsning på konstgräsplan som kan nyttjas av alla föreningar.

Utvecklingen av konstgräs går hela tiden framåt och är idag ett fullgott alternativ till naturgräs. Ett av de starkaste argumenten för att anlägga en konstgräsplan är att planen kan användas dagligen, oavsett väder, planen kan även nyttjas under ett större antal timmar per dag i jämförelse med en naturgräsplan¹.

Uppdragets utgångspunkt har varit att tillsammans med föreningar och fotbollsförbund undersöka möjlighet till finansiering av konstgräs genom medel från Allmänna arvsfonden i första hand och andra instanser som fotbollsförbund och idrottsförbund i andra hand. Förutsättningarna är goda och Arvsfondens regelverk² gör det möjligt för föreningar att söka medel med goda förutsättningar att få det beviljat. Arvsfonden har under året hitintills haft fem (5) sammanträden där sammanlagt tretton (13) föreningar beviljats bidrag för en eller två konstgräsplaner. Beviljade belopp har legat i storleksordningen 9 till tio 10 miljoner vilket motsvarat 80% av kostnaderna för konstgräs.

Representanter från Svenska fotbollsförbundet, Örebro fotbollsförbund och Örebro läns idrottsförbund har deltagit i processen och bidragit med kunskapsstöd, informerat om bidragsstöd och framför allt varit positiva till att konstgräs etableras i kommunen. Fotbollsförbunden har även erbjudit fortsatt stöd till såväl kommun som till föreningar om det skulle bli aktuellt med ansökan till Arvsfonden.

¹ [Konstgräs - Förening och aktiva](#)

² [Vanliga frågor - Allmänna arvsfonden](#)

3. Syfte och mål

Syftet med att undersöka förutsättningar för konstgräsplan i Lekebergs kommun är att öka tillgängligheten för fotboll året runt, möta föreningarnas behov av fler speltimmar utomhus och därmed också öka tillgången på tider inomhus för traditionella inomhusidrotter.

Målet är att bidra till kommunstyrelseförvaltningens inriktningsmål:

”I Lekebergs kommun finns ett gott utbud av fritidsaktiviteter för både unga och äldre”.

4. Miljö

Vid anläggning av konstgräs ska hänsyn tas till miljöpåverkan. Konstgräsplaner räknas som miljöfarlig verksamhet i dagsläget på grund av de material, gummigranulat (infill) som används. I dagsläget finns det en mängd alternativa infill som tagits fram, sand, kork, bark etc. Problemet med de flesta är att de inte klarar av att hålla sig mjuka i det svenska klimatet. Vid låga temperaturer blir de flesta alternativa material hårda vilket förändrar planens spelegenskaper och kan öka risken för skador. Svenska fotbollsförbundet bevakar och är delaktiga i den forskning som pågår kring att hitta fyllnadsmaterial som lämpar sig för svenskt klimat.

Naturvårdsverket har utfärdat riktlinjer för hantering av konstgräsplaner för att minska miljöpåverkan, särskilt spridningen av mikroplaster³. Vid anläggandet ska gällande rekommendationer beaktas. Svenska fotbollsförbundet (SvFF) ser i dagsläget inga bra ersättningsmaterial för gummigranulat som kan fungera över hela Sverige.

EU-kommissionen har beslutat om en begränsning av mikropartiklar av syntetiska polymerer, så kallade mikroplaster. Begränsningen trädde i kraft den 17 oktober 2023 och innebär bland annat att det blir förbjudet att sälja plastgranulat till konstgräsplaner år 2031. Det är ett försäljningsförbud men inget användningsförbud. Syftet med begränsningen är att minska spridningen av mikroplaster till miljön. Befintliga planer kan fortsätta användas och fyllas på, så länge det sker från gammalt lager och under förutsättning att åtgärder vidtas för att ta hand om materialet. Inget nationellt förbud gäller i Sverige före detta datum; efter 2031 måste både nya och använda granulatmaterial uppfylla EU:s mikroplastförbud.

³ [Vägledning om konstgräsplaner](#)

5. Bidrag och finansiering vid anläggningsutveckling

Möjliga bidrag för föreningar att ansöka om för konstgräsprojekt finns i första hand hos:

- Arvsfonden
- Svenska fotbollsförbundet
- Örebro läns idrottsförbund
- Leader – Landsbygdsutveckling
- Lekebergs kommun

Bidrag kan även finnas hos Jordbruksverket, Länsstyrelsen, Tillväxtverket, Postkodlotteriet & Postkodlotteriets Stiftelse samt andra fonder och stiftelser.

Sponsring inom idrotten är ett viktigt område för att finansiera verksamhet. Såväl lokala privata företag som Lekebergs sparbank har genom sponsring bidragit till utveckling inom föreningslivet i Lekebergs kommun.

6. Samnyttjande

En konstgräsplan är en anläggningstyp som kan samnyttjas av olika verksamheter. Under eftermiddag, kväll och helg nyttjas konstgräsplanen av föreningslivet men även dagtid för till exempel föreningsaktiva i målgruppen 65+ (t. ex gåfotboll, rörelsesatsningar). Förutom fotboll så kan även andra idrotter använda en konstgräsplan, exempelvis friidrott, frisbee, gruppträning, intervallträning amerikansk fotboll. När föreningslivet inte har bokade tider kan konstgräsplanen användas dagtid av skolor och förskolor.

Utöver kommunens egna föreningar kan konstgräsplan hyras ut till externa föreningar och organisationer.

7. Befintliga anläggningar

Här nedan ges en kort beskrivning av befintliga anläggningar inom kommun som nyttjas av föreningar med fotboll i sin verksamhet.

I Lekebergs kommun finns idag 2 fullstora sporthallar i anslutning till skolor. En fullstor sporthall i Hidinge/Lanna, ett idrottshus i Fjugesta med en fullstor sporthall och två mindre gymnastiksalar. Från hösten 2026 kommer ytterligare en fullstor sporthall att invigas i Mullhyttan. Fastigheterna ägs av Lekebergs kommunfastigheter och hyrs av skolorna på respektive ort. Under kvällstid hyrs anläggningarna ut till föreningsliv och andra.

Lekebergs kommun äger inga fotbollsplaner. I Fjugesta äger Fjugesta IF anläggningen Bergavallen med fotbollsplaner och friidrottsytor. I Hidinge/Lanna arrenderar Lekebergs IF för sina fotbollsplaner dels mark av Lekebergs

kommunfastigheter dels av privat markägare. Mullhyttans IF äger sin fotbollsanläggning Åsavallen i Mullhyttan.

Under vinterhalvåret hyr fotbollsföreningarna in sig i sporthallar och gymnastiksalor men även på konstgräsplaner i närliggande kommuner.

8. Konstgräs

Spelytan ska ha måtten 105x65 meter. Totalmåttet på hela konstgräsytan inklusive säkerhetszoner ska vara 111x71 meter vilket innebär en friyta om tre meter runt planen. En konstgräsplan ska ha goda spelegenskaper och följa EU-målen om att minimera utsläpp av mikroplatser och föroreningar i naturen. En konstgräsplan som underhålls på rätt sätt har en livslängd på 10 – 15 år.

En konstgräsplan har jämfört med naturgräs betydligt högre nyttjandetid.

Konstgräs	Naturgräs
1 750 - 2 500 tim/år (beroende på om det finns uppvärmning och belysning)	150 - 400 tim/år Nyttjandegraden skiljer mycket mellan de olika landsdelarna i Sverige och har stor påverkan av väder

I denna rapport redovisas inte hur en konstgräsplan ska anläggas. För vidare information hänvisas till Svenska fotbollsförbundets rekommendationer för anläggning av konstgräsplaner.

9. Lokalisering

Inför arbetet med att involvera föreningslivet har lokalisering av konstgräsplan utgått ifrån i första hand föreningarnas egna anläggningar. Närhet till befintliga planer, omklädningsrum och parkeringsmöjligheter är faktorer som behöver tas hänsyn till.

I rapporten finns ingen kartläggning av möjliga alternativa platser på kommunal eller annan mark.

10. Investering

Svenska fotbollsförbundet har tagit fram en beräkning för kostnader vid anläggning av konstgräsplan. Kostnaderna är ungefärliga och kan påverkas av till exempel markförhållanden, belysning, uppvärmning och bevattningsanläggning. Bevattning och uppvärmning är till exempel inget som fotbollsförbundet rekommenderar för en anläggning i Lekebergs kommun.

Investering, ungefärliga kostnader exkl. moms

Markarbeten	0,5 - 4 mkr (En markgeologisk undersökning av markförhållandena ligger till grund för kostnaden)
Planvärme	1,5 - 2,5 mkr
Konstgräs	2,0 - 3,5 mkr
Träningsbelysning	500 - 800 tkr
Stängsel	400 tkr
Bevattnings	400 – 1 000 tkr

Arvsfondens bidrag uppgår till 80 % av kostnaderna men max 10 miljoner (2025)

11. Drift och underhåll

Rätt underhåll är avgörande för kvalitén och livslängden på en konstgräsplan. En väl fungerande drift och skötsel av konstgräsplanen har även stor betydelse för att den ska upplevas som tillgänglig, trygg, säker, användarvänlig och välkomnande.

Uppskattad driftskostnad torde hamna på 200 – 500 000 kr/år. Kostnaderna kan påverkas av exempelvis nyttjandegrad, maskinsamverkan mellan kommuner, köp av viss skötsel. Livslängden uppskattas till 10 – 15 år utifrån den uppskattade nyttjandegraden i Lekebergs kommuns föreningsliv.

12. Samverkansavtal

I uppdraget har utgångspunkten varit att undersöka möjligheter och förutsättningar för föreningslivet att söka arvsfondsbidrag med stöd från kommun och fotbollsförbund. Om det skulle visa sig genomförbart behöver fortsatt samverkan tydliggöras. Avtal och överenskommelser kring vilka typer av stöd som kommun och fotbollsförbund fortsättningsvis kan bidra med behöver dokumenteras samt ansvarsförhållanden mellan parterna. En förening behöver vara ansvarig för projektet och samarbetet mellan flera berörda föreningar ses som en viktig insats för att lyckas med projektet.

Exempel på områden som kan vara aktuella att fatta beslut om i samband med ansökan om bidrag från arvsfonden:

- Investeringsbehov utöver bidrag
- Utbildning
- Driftsbidrag
- Skötselbidrag
- Utrustning (maskiner, fotbollsmål, förråd)
- Bokning/uthyrning/fördelningsprinciper